

๔. อนันตกายปัญหา ๔

อนันตกายอมาตย์เดินเคียงพระนาคเสนอยู่ ถ้ามท่านว่า "ข้อที่พระผู้
เป็นเจ้าของพูดว่า นาคเสน นั้น ใครเป็น นาคเสนในคำที่พูดนั้น."

พระเถระเจ้าถามว่า "ท่านเข้าใจว่าอะไรเล่าเป็น นาคเสน ในคำนั้น ?"

อนันตกายอมาตย์ตอบว่า "ข้าพเจ้าเข้าใจว่า ลมภายในอันใดที่เป็น
ชีวิตเดินเข้าออกอยู่นั้นแหละเป็นนาคเสน."

ถ. "ก็ถ้าลมนั้นออกมาแล้วไม่กลับเข้าไปอีกก็ดี เข้าไปแล้วไม่กลับออก
มาอีกก็ดี คนนั้นจะเป็นอยู่ได้หรือ ?"

อ. "คนนั้นจะเป็นอยู่ไม่ได้เลย."

ถ. "ผู้ใดเป่าสังข์ ลมของผู้นั้นกลับเข้าไปอีกหรือ ?"

อ. "ห้ามมิได้."

ถ. "ผู้ใดเป่าขลุ่ย ลมของผู้นั้นกลับเข้าไปอีกหรือ ?"

อ. "ห้ามมิได้."

ถ. "ผู้ใดเป่าขมวด ลมของผู้นั้นกลับเข้าไปอีกหรือ ?"

อ. "ห้ามมิได้."

ถ. "ก็เมื่อเป็นเช่นนี้ เหตุไฉน เขาไม่ตายเล่า ?"

อ. "ข้าพเจ้าไม่สามารถเจรจากับพระผู้เป็นเจ้าของผู้ช่างพูดได้, ขอพระผู้
เป็นเจ้าของขยายความเถิด."

พระเถระเจ้าได้กล่าวอภิธรรมกถาว่า "ลมหายใจเข้าออกนั้น ไม่ใช่ชีวิต
เป็นแต่กายสังขาร คือ สภาพที่บำรุงร่างกาย."

อนันตกายอมาตย์เลื่อมใสแล้ว ประกาศตนเป็นอุบาสก.